

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-719/17-C

Název	Základní škola a mateřská škola Čkyně
Sídlo	384 81 Čkyně 155
E-mail	zsckyne@iol.cz
IČ	68544120
Identifikátor	600063186
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Stanislav Mauric, ředitel školy
Zřizovatel	obec Čkyně
Místo inspekční činnosti	384 81 Čkyně 155, Čkyně 278
Termín inspekční činnosti	9. 11. 2017 – 14. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy. Získávání informací o vzdělávání dětí a žáků v oblasti společného vzdělávání (se zaměřením na práci asistentů pedagoga a na další podpůrná opatření). Získávání informací o dopadech posledního povinného ročníku mateřské školy na její fungování, organizační a personální zajištění a výchovně-vzdělávací činnosti.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Čkyně (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Základní školu navštěvovalo v době inspekce 227 žáků v 11 třídách. Počet žáků se v posledních třech letech mírně zvyšoval. Aktuálně se v základní škole vzdělává 20 žáků s pedagogickou podporou, z toho šest podle individuálního vzdělávacího plánu a dva s podporou asistenta pedagoga. Ve školní družině bylo k termínu inspekční činnosti zapsáno 60 účastníků ve dvou odděleních. Mateřskou školu navštěvovalo 77 dětí ve třech třídách. Spádovou oblast školy tvoří celá řada malých obcí v širokém okolí, asi polovina žáků dojíždí. Pestrá nabídka zájmových aktivit umožňuje žákům smysluplné trávení volného času, podporuje jejich další rozvoj a pomáhá předcházet rizikovému chování.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vychází z dlouholetých zkušeností s řízením školy, ve funkci je od roku 1985. Ve zpracované koncepci vymezil klíčové oblasti a priority dalšího rozvoje školy. Hlavním cílem je zejména zkvalitnění vzdělávání v souladu s aktuálními trendy ve vzdělávání. Řediteli se daří v úzké spolupráci se svou zástupkyní a vedoucí učitelkou mateřské školy i ostatními zaměstnanci vytvářet příznivé klima pro vzdělávání. Nastavení vnitřních norem a vymezení kompetencí přispívá k efektivní komunikaci všech aktérů základního, zájmového a předškolního vzdělávání. Svou funkci plní pedagogická rada, dle potřeb probíhají provozní porady. Ke koordinaci a zkvalitňování vzdělávání přispívají jednání učebních sekcí. Kontrolní činnost vedení školy včetně hospitací umožňuje získávat objektivní informace o průběhu vzdělávání a poskytuje důležitou zpětnou vazbu pedagogům pro zkvalitnění vzdělávání. Využívaný informační systém podporuje operativní řízení školy. Je orientován nejen na vnitřní komunikaci a vedení dokumentace školy, ale i na žáky, rodiče a veřejnost.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, začínajícím pedagogům je věnována odpovídající pozornost a úspěšně se začleňují do vzdělávacího procesu. K termínu inspekční činnosti zajišťovalo základní vzdělávání 18 učitelů a tři asistentky pedagoga, z nichž dvě zároveň vykonávaly funkci vychovatelek pro zájmové vzdělávání. Předškolní vzdělávání zabezpečovalo šest učitelek a dvě asistentky pedagoga. Personální podmínky předškolního vzdělávání jsou plně vyhovující a umožňují denní překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek každý den v požadovaném rozsahu ve všech třídách. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují kvalifikaci dle platné legislativy. Pedagogičtí pracovníci se zúčastňují dalšího vzdělávání a pracují na svém profesním rozvoji, získané poznatky uplatňují v praxi, což se projevilo při hospitační činnosti. V posledním období bylo zaměřeno např. na používání moderních technologií ve výuce. Vedení školy se účastnilo vzdělávání zejména v oblasti nové legislativy a společného vzdělávání. Pedagogický sbor školy tvoří funkční, dobře spolupracující tým a společně s ostatními pracovníky usiluje o dobré jméno školy.

Škola má pro svoji činnost a naplňování cílů školních vzdělávacích programů vhodné prostorové a materiálně-technické podmínky. V mateřské škole děti pobývají v esteticky a didakticky hodnotném prostředí. Všechny třídy jsou vybaveny novým nábytkem. K herním činnostem mají děti dostatek hraček a herních doplňků. Učební pomůcky jsou k dispozici pro všechny vzdělávací oblasti a přispívají ke kvalitě vzdělávacího procesu. Školní zahrada poskytuje dětem prostor pro herní, sportovní a relaxační aktivity. V základní škole došlo rovněž ke zkvalitnění podmínek pro vzdělávání. Komfort prostředí žákovských šaten byl zvýšen zakoupením šatních skříněk uzamykatelných čipem. Altán ve venkovním

areálu školy je vhodnou alternativou ke standardní výuce v učebnách. Dílny na pracovní činnosti a cvičná kuchyňka plně podporují naplňování klíčových kompetencí v oblasti člověk a svět práce s ohledem na budoucí profesní orientaci žáků, a tak plně kompenzují absenci vhodných pozemků na pěstitelské práce. Dva sály tělocvičen využívá škola vhodně pro paralelní výuku tělesné výchovy. Ke zlepšení čtenářské gramotnosti významně přispěla rekonstrukce školní knihovny a její dovybavení knižním fondem. Školní družina využívá ke své činnosti dvě samostatné učebny, jejichž vybavení je průběžně obnovováno. Možnost využití i dalších prostor školy (tělocvična, cvičná kuchyně, počítačová učebna) umožňuje účastníkům školní družiny provozovat všestranné aktivity. Venkovní prostory v sousedství školy nejsou zcela vhodné pro potřeby zájmového vzdělávání, proto je využíváno místní hřiště nedaleko školy.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávání a při činnostech s ním souvisejících poskytuje škola dětem a žákům nezbytné informace. Při fyzické prohlídce prostor základní školy, školní družiny a mateřské školy nebyla shledána bezpečnostní rizika. Na podporu zdravého životního stylu je zapojena do projektu „Ovoce a zelenina do škol“.

Škola hospodařila v posledních dvou letech v hlavní činnosti s finančními prostředky z dotací ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy MŠMT, z příspěvku na provoz od zřizovatele, z úplaty za předškolní vzdělávání a z úplaty za školní družinu. Přínosem pro školu jsou finanční prostředky získané z doplňkové činnosti, a to především za stravovací služby a pronájmy tělocvičen. Dary poskytují především mateřské škole místní firmy. Vedení školy aktivně vyhledává další možnosti získávání finančních prostředků na rozvoj školy. Finanční prostředky škole dostačují pro realizaci školních vzdělávacích programů a dalšímu rozvoji.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání je organizováno ve třech třídách s celodenním provozem, děti jsou do nich umístěny podle věku. Ke spontánním činnostem mají děti vytvořeny příznivé podmínky, dostatek kvalitních hraček, stavebnic, herních doplňků a výtvarný materiál podporující jejich tvořivost. Vzdělávací proces byl převážně dobře didakticky a organizačně zvládnut s využitím vhodných metod a forem práce, které rozvíjely zájem a soustředění dětí. Integrované vzdělávání podpořily prvky tvořivé dramatiky, vhodně volené učební pomůcky, hra učitelek na nástroj i reprodukováná hudba. Ve třídách panovala klidná atmosféra, podpořená empatickým přístupem učitelek. Pozorovány byly pěkné vztahy mezi dětmi a dodržování pravidel vzájemného soužití. Hodnocení dětí probíhalo během všech činností skupinově nebo individuálně a mělo povzbuzující charakter. Méně často se vyskytovalo vedení dětí k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Účinná individuální podpora byla věnována asistentkou pedagoga dítěti s potřebou podpůrných opatření. Pobyt venku obsahoval poznávací i pohybově rekreační část, bezpečnost dětí byla po celou dobu řádně zajištěna.

Ve sledované výuce základní školy obou stupňů bylo charakteristické příjemné pracovní klima tříd, žáci dodržovali nastavená pravidla. Hospitované hodiny byly na různé úrovni. Většina hodin byla velmi dobře připravená po odborné i didaktické stránce. Na vynikající úrovni bylo v některých hodinách vytváření podnětných didaktických situací, významných pro aktivizaci žáků, a rovněž i komunikace učitelů s žáky v rámci řízených rozhovorů. V nadstandardní míře byly v hodinách matematiky i přírodovědných předmětů rozvíjeny příslušné gramotnosti prostřednictvím didaktické techniky, kterou využívaly učitelky i žáci, a těžiště výuky spočívalo v aktivním učení. Motivace žáků byla významně umocněna užitím didaktických her a dále předkládáním některých problémových úloh a otázek. Jejich forma

podporovala aplikace znalostí v rovině jednoduché interpretace. Některé hodiny byly naopak založeny na nediferencované frontální výuce, při níž byla využívána práce s učebnicí, pracovními sešity nebo listy bez větší aktivizace žáků. V ojedinělých případech se objevilo i nežádoucí memorování učiva. Vyvozování nového učiva žáky a propojování mezipředmětových vztahů se objevilo v hospitovaných hodinách v menší míře. Ve výuce cizích jazyků byly výrazné rozdíly v efektivitě výuky a zejména ve vytváření prostoru pro aktivní komunikaci žáků v cizím jazyce. Příkladně probíhala výuka anglického jazyka na 2. stupni. K větší podpoře rozvoje výuky cizích jazyků chybí odborná učebna, žáci rovněž nemají možnost rozvíjet své dovednosti v rámci zahraničních kontaktů. V některých hodinách výuky cizího jazyka byl překročen nejvyšší povolený počet žáků na jednu skupinu. Těžiště vzdělávací oblasti člověk a svět práce tvoří praktické činnosti, pro které má škola vytvořeny výborné podmínky. Žáci pracují ve školních dílnách již od čtvrtého ročníku. Mají možnost si vyzkoušet práci podle předem daného technologického postupu, někdy mohou uplatnit svou tvořivost a fantazii. Přidané disponibilní hodiny v této vzdělávací oblasti a obsah učiva podporují u žáků manuální zručnost, kreativní myšlení a zájem o technické obory. Ve většině hodin se nevyskytovalo sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků, téměř všechny hodiny postrádaly část věnovanou závěrům a shrnutí učiva.

Školní poradenské služby kvalitně zajišťuje výchovná poradkyně a metodička prevence. Zpracovaný program poradenských služeb vychází z reálných potřeb školy a cíle tohoto programu jsou ve spolupráci s celým pedagogickým týmem průběžně naplňovány. Ve třídách byli společně s ostatními žáky vzděláváni i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola k nim uplatňuje rovný přístup a jejich speciální vzdělávací potřeby kompenzuje podpůrnými opatřeními, která spočívají v individuálním přístupu pedagogů, úpravě metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou specifikována v plánech pedagogické podpory nebo v individuálních vzdělávacích plánech. V některých třídách byla využívána funkční pomoc asistentek pedagoga, jejímž výsledkem bylo aktivní zapojování žáků do vzdělávacího procesu. Spolupráce učitelek s asistentkami odpovídala požadavkům společného vzdělávání.

Škola nabízí pestré aktivity v rozvoji funkčních gramotností. Pozitivem podpory čtenářské gramotnosti je zapojování žáků do recitačních a literárních soutěží, žáci pracují s texty ve výuce, vedou čtenářské deníky, využíván je obnovovaný fond žákovské knihovny i místní knihovna. Na podporu finanční gramotnosti probíhá každoročně projekt „Týden peněz“, který je věnován péči o naspořené peníze. K rozvoji komunikativních dovedností přispívá dlouhodobě svou činností dramatický kroužek, členové se příležitostně podílí na moderování školních rozhlasových relací.

Vzdělávací nabídku školy rozšiřuje činnost školní družiny. V době inspekce byly zaznamenány především individuální i skupinové aktivity, kdy si účastníci volně vybírali dle zájmu z pestrého výběru her, zejména stavebnic. Žáci jsou vedeni ke vztahu k četbě a rozvoji tvořivých výtvarných dovedností. Pozitivem je začleňování praktických činností (např. vyšívání u děvčat) a pravidelný pobyt venku. Přístup a vztah obou vychovatelek k účastníkům školní družiny je vstřícný a podporuje příjemné klima při zájmovém vzdělávání.

V průběhu roku doplňují vzdělávání akce s poznávacím, kulturním a sportovním zaměřením. Cílem školy je organizování smysluplné a pravidelné mimoškolní odpolední činnosti žáků. Ti mohou navštěvovat kroužky organizované přímo školou, spolky v rámci obce, ZUŠ a TJ Sokol. Výstupem práce v rámci těchto kroužků jsou koncerty, divadelní představení, taneční vystoupení a rovněž sportovní akce určené pro veřejnost. Jmenované aktivity významně přispívají k všestrannému rozvoji osobnosti žáků a vedou velkou mírou k předcházení

rizikového chování. Přínosná je také spolupráce školy s Národním parkem Šumava ve Vimperku a s ekologickým centrem Dřípatka Prachatice, jež obohacují předškolní i základní vzdělávání svými edukativními programy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Prostřednictvím pedagogické diagnostiky sledují učitelky v mateřské škole individuální rozvoj a vzdělávací pokroky dětí, včetně vývoje kresby. Hodnocení výchovně-vzdělávací práce v jednotlivých třídách se uskutečňuje v týdenních intervalech. Celkové hodnocení předškolního vzdělávání probíhá v závěru školního roku a je podkladem pro stanovení vzdělávacích záměrů nového školního roku. K povinnému předškolnímu vzdělávání je přihlášeno 30 dětí, z toho šest dětí s odloženou povinnou školní docházkou. Dětem je věnována individuální podpora v oblastech, které byly důvodem odkladu povinné školní docházky. Cíleně jsou zařazovány aktivity, které se zaměřují na rozvoj komunikačních dovedností, pozornosti a samostatnosti, dále grafomotorická cvičení včetně nácviku správného držení psacího náčiní. Sledován je rozvoj jednotlivých gramotností. Rozvíjeny jsou základy klíčových kompetencí potřebných pro budoucí vzdělávání dětí. Pravidelná podpora je věnována logopedické prevenci, kterou vede učitelka (absolventka kurzu pro logopedické asistentky), která účinně spolupracuje s klinickou logopedkou. Aktuálně je do preventivní logopedické péče zahrnuto 13 dětí posledního povinného ročníku. Rodiče jsou průběžně informováni o dění prostřednictvím informačních tabulí a webových stránek školy. Pořádány jsou např. přednášky pracovníků pedagogicko-psychologické poradny, besídky a další akce spojené s lidovými zvyky. Mateřská škola cíleně spolupracuje se základní školou v oblasti adaptace dětí na přechod do základní školy a společně se snaží předcházet možným rizikům školní neúspěšnosti.

Ke zjišťování celkové úrovně dosažených výsledků používá základní škola v souladu s pravidly hodnocení obsaženými ve školním řádu zejména standardní interní hodnotící nástroje: písemné práce a ústní zkoušení. Škola se systematicky a systémově zabývá individuálními i celkovými výsledky žáků a jejich vyhodnocování probíhá převážně na jednáních pedagogické rady. Vedení školy dlouhodobě a systematicky mapuje a vyhodnocuje tendence ve vývoji průměru známek v jednotlivých předmětech, koordinuje jednotnost postupů klasifikace napříč předměty a přijímá příslušná opatření, využívá hojně i externí evaluační nástroje (testy Scio, Kalibro a InspIS SET). Výsledky externího testování s průběžnými vzdělávacími výsledky žáků do jisté míry korelují. K naplňování vzdělávacích cílů a k dobrým výsledkům školy, které dokladuje trvale vyšší úroveň počtu přijatých žáků na gymnázia a další typy středních škol, pozitivně přispívá vysoká míra aprobovanosti pedagogů a výborná spolupráce se zákonnými zástupci žáků. O prospěchu jsou zákonní zástupci žáků pravidelně informováni na třídních schůzkách, při individuálních konzultacích a v případě slabého prospěchu navíc písemnou formou. Počet zameškaných hodin je na průměrné úrovni, neomluvené hodiny se vyskytují jen výjimečně, případné kázeňské problémy jsou řešeny třídními učiteli spolu se zákonnými zástupci žáků, eventuálně s výchovnou poradkyní, výchovná opatření jsou udělována v souladu se školním řádem. Výsledky vzdělávání jsou průběžně prezentovány ve výroční zprávě, v prostorách školy, na internetu, v místní synagoze (výstavky výtvarných prací, pěvecký sbor) a v místním tisku. Škola motivuje žáky k učení a ke zvyšování úspěšnosti udělováním pochval a zapojením do předmětových soutěží a projektů. Bývalí absolventi každoročně prezentují nabídku studia na středních školách v rámci burzy škol pro žáky 8. a 9. tříd a jejich zákonné zástupce.

Hodnocení vývoje

- Škola byla zabezpečena elektronickým zařízením s kamerovým systémem.

- Postupně dochází k obnově didaktické techniky a jejímu častějšímu využívání ve výuce.
- Došlo k obnově vybavení dílen, k rozšíření fondu knih žákovské knihovny a vybudování venkovní učebny.
- Škola si udržuje velmi dobrou úroveň vzdělávání, žáci školy jsou úspěšní v dalším studiu (včetně studia na gymnáziích).
- Byla navýšena kapacita mateřské školy.

Silné stránky

- Postupná obměna a zlepšování materiálních podmínek školy příznivě ovlivňuje průběh předškolního a základního vzdělávání.
- Velmi dobrá vzájemná spolupráce základní a mateřské školy a těsně propojení s rodinou usnadňuje přechod dětí na vyšší stupeň vzdělávání i jejich následnou adaptaci.
- Úzká spolupráce mezi vedením školy a pedagogickými pracovníky i pedagogy navzájem vytváří pozitivní klima podporující rozvoj školy.
- Pestrá nabídka volnočasových aktivit všestranně rozvíjí osobnost žáků a napomáhá prevenci rizikového chování.
- Kvalitní materiální zázemí dílen a zařazení praktických činností od 4. ročníku významně podporuje vztah žáků k technickým oborům.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola nevyužívá dostatečně možnosti formativního hodnocení dětí a žáků (průběžné hodnocení jejich pokroku, sebehodnocení a vzájemné hodnocení)

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V průběhu vyučování častěji využívat sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí a žáků, v závěru vyučovacích hodin provádět pravidelně širší hodnocení dosažených cílů se zapojením žáků
- Rozdělit třídy na výuku cizích jazyků s vyšším počtem žáků tak, aby počet žáků odpovídal platné legislativě.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola a mateřská škola Čkyně
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení u školy s názvem Základní škola a mateřská škola Čkyně, pod č. j. KUJCK 10864/2012 OSMT/2 s účinností od 1. 9. 2012
3. Potvrzení ve funkci ředitele školy vydané obcí Čkyně s účinností od 1. 8. 2012
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Rok v mateřské škole, s účinností od 1. 9. 2017
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Čkyně ze dne 1. 9. 2007, včetně úprav z roku 2013 a 2016
6. Organizace školy a hlavní úkoly pro školní rok 2017/2018
7. Rozhodnutí ředitele ve správním řízení
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro základní a mateřskou školu na školní rok 2017/2018

9. Koncepce rozvoje školy ZŠ a MŠ Čkyně na roky 2013- 2018
10. Školní řád základní školy s účinností od 1. 9. 2017
11. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2017
12. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2016
13. Třídní knihy základní školy
14. Katalogové listy a matrika školy
15. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
16. Třídní knihy 2016/2017 a 2017/2018
17. Rozvrh hodin na školní rok 2017/2018
18. Dokumentace školního poradenského pracoviště
19. Třídní knihy mateřské školy
20. Třídní vzdělávací programy mateřské školy
21. Portfolia dětí v mateřské škole
22. Kronika školy
23. Povolení výjimky z počtu dětí – schváleno zastupitelstvem obce Čkyně 29. 9. 2014
24. Individuální vzdělávací plán pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami
25. Plány práce pro děti s odloženou školní docházkou
26. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
27. Dokumentace k ekonomickým podmínkám školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

Ing. Jana Fišerová v. r.

Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D., školní inspektor

Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D. v. r.

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka

Mgr. Hana Bezděková v. r.

Mgr. Bc. Hana Řeřábková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Hana Řeřábková v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice

Bc. Ladislava Svatošová v. r.

V Českých Budějovicích 14. prosince 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Stanislav Mauric, ředitel školy

Mgr. Stanislav Mauric v. r.

Ve Čkyni 22. prosince 2017